

TGAU

3010N10-1

S19-3010N10-1

DYDD MAWRTH, 11 MEHEFIN 2019 – BORE

LLENYDDIAETH GYMRAEG

UNED 1: Barddoniaeth

HAEN SYLFAENOL

1 awr 15 munud

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Llyfryn ateb 16 tudalen CBAC (pinc).

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Un cwestiwn gorfodol ar farddoniaeth sydd ar y papur hwn.

Ni chaniateir defnyddio geiriaduron.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich ateb.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae 40 marc am y cwestiwn hwn.

Bydd trefn a chywirdeb eich ysgrifennu yn cael eu hystyried yn rhan o'r asesiad.

1. Darllenwch y **ddwy** gerdd ganlynol yn ofalus.
Yn y cerddi, mae'r beirdd yn rhoi darlun o fywyd anodd i ni.

Cymharwch y ddwy gerdd gan ddangos sut maen nhw'n debyg a/neu'n wahanol.
 Dylech wneud hyn drwy:

- ysgrifennu am gynnwys y ddwy gerdd yn eich geiriau eich hun, er enghraifft:
 - *Pa fath o bethau sy'n anodd ym mywydau'r beirdd?*
 - *Beth sydd wedi newid erbyn diwedd y cerddi?*
 - *Meddylwch beth yw'r neges yn y ddwy gerdd.*
- edrych ar y ffordd mae'r beirdd wedi ysgrifennu'r cerddi gan chwilio am **o leiaf bedair nodwedd arddull/mesur** a dweud pam maen nhw'n effeithiol
- nodi pa un o'r ddwy gerdd apeliodd fwyaf atoch chi gan roi rhesymau dros eich barn.

Wrth ateb, cofiwch **ddyfnnu'n briodol a chyfeirio at enghreifftiau penodol** i gefnogi'ch sylwadau. **[40]**

Gweld y Gorwel

Yn *rehab* y colli nabod – sŵn traed
 sy'n troi'r awr ddiddarfod,
 sŵn y byw diflasa'n bod.

Yn *rehab*, bod yw'r rheol, – bod drwy'r dydd,
 bod drwy'r daith hunanol
 wna *druggie*'n dod o'i rigol.

Yn *rehab* o dan label, – yn nheilchion
 ergydion ei gawdel
 gwrid ei gariad yw gorwel.

Sŵn y dydd yw hi sy'n dod – o'r nosau,
 rhanna ias cyfarfod,
 y sŵn byw melysa'n bod.

Aneirin Karadog

Pedair Wal

Pedair wal o 'nghwmpas i
 yw fy stafell wely,
 pedair wal o filwyr i'm cadw'n saff.

Ofn mynd allan,
 ofn wynebu'r byd mawr, creulon,
 byd y dagrau,
 byd y geiriau cas.

Ofn edrych ar y sgrîn,
 a phob neges yn gyrru'i ewinedd
 yn ddyfnach i'r galon.

Pedair wal o 'nghwmpas i
 yw fy stafell wely,
 pedair wal o filwyr i'm cadw'n gaeth...

... hyd nes i mi gael
 dy neges di,
 llun wyneb crwn
 a'i lond o wên.

Arwyn Jones

DIWEDD Y PAPUR